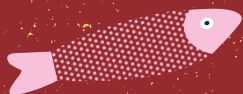

RIKOKSIA,

RANGAISTUKSIA

JA

BEBE-LEIVOKSIA

**Rikoksia,
rangaistuksia ja
bebe-leivoksia**

Rikoksia, rangaistuksia ja bebe-leivoksia

Sanna Hirvonen

Tuitu Mikkonen

Leena Partanen

Emma Puikkonen

Kirsi Rajapuro

Alpo Tiilikka

© 2021

Sanna Hirvonen

Tuitu Mikkonen

Leena Partanen

Emma Puikkonen

Kirsi Rajapuro

Alpo Tiilikka

Kustantaja:

BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja:

BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN 978-952-80-4418-5

Sisällys

Eristysselli I.....	7
<i>Kirsi Rajapuro</i>	
Eristysselli II.....	9
<i>Kirsi Rajapuro</i>	
Nokka.....	13
<i>Tuitu Mikkonen</i>	
Ok-mies.....	33
<i>Leena Partanen</i>	
Keppi.....	45
<i>Sanna Hirvonen</i>	
Ministeri.....	57
<i>Alpo Tiilikka</i>	
Rasia.....	87
<i>Leena Partanen</i>	
Vyökatu 4.....	103
<i>Tuitu Mikkonen</i>	
Rouva.....	113
<i>Sanna Hirvonen</i>	
Jälkisanat.....	133
<i>Emma Puikkonen</i>	
Me kirjoitimme tämän.....	141

Eristysselli I

Kirsi Rajapuro

Kaulus hiertää. Kangas on karheaa. Irrotan sitä sormella kaulasta, taas kerran.

Kuulostelen, tuleeko askelia, vihdoin. Ei tule. Ikkunan hämystä ei tiedä, onko aamu vai ilta. Olen kadottanut ajan. En tiedä enää, milloin on yö ja milloin päivä. Montako päivää on istuttu täällä.

Neljä askelta eteen, ympäri, neljä askelta takaisin. Ei sitäkään jaksa kauan, alkaa pyörryttää.

Yksi sormi mahtuu kerrallaan verkkoseinän silmästä ulos. Neljä sormeaa vierekkäin. Avaimenreikä ovessa on tyhjä. Raskas rauta-avain työntyy siihen vain toiselta puolelta.

Sanko haisee.

Eniten pelkään, että alan haluta pois täältä. Täällä olen turvassa. Ei tule kukaan.

Pois pääsee vain yhdellä tavalla, enkä halua, en vielä. Täytyy vain jaksaa.

Kammottaa, kun ei kuule mitään. Ei tiedä, kuuleeko kukaan, kun hakkaa ristikkoo. Korvissa humisee, ehkä kuvittelen sen. Peitän toisen korvan, sitten toisen. En enää muista, miltä oma ääneni kuulostaa. Yskäisen, mutta kurkusta tulee vain kimeää pihinää. V-o-o-i.

Kukaan ei tule.

Vatsassa kurisee. Se vähä, mitä siellä on, haluaa ulos. Sydän hakkaa väliin hitaasti, huomaamatta, sitten nopeasti. Painan käden rinnalleni, tunnustelen.

Nostan avonaisen käden silmieni eteen. Siinä se on, oma käsi. Tutut viivat kämmenpohjassa, känsät sormenpäissä, minun sormeni. Vasemmasta etusormen päästä puuttuu pala, jälki kirveestä, kun huitaisin klappin ohi. Nostan toisenkin käden ihan silmieni eteen ja vertaan. Tämä minulla vielä on, eivät ottaneet pois tätäkin. Otan oikealla kädellä vasemmasta kiinni ja tervehdin itseäni. Kosketus tuntuu hyvältä.

Ehkä näen unta, ehkä herään kohta. Unissaan voi tuntea mitä vain.

Olenko vielä täällä, vai jossain muualla? Olenko jo poissa?

Eristysselli II

Kirsi Rajapuro

Maria istui eristyssellin laverilla kännykkä kädessä ja tarkisti, tuliko valotus oikein. Ahtaassa tilassa oli vaikea ottaa kunnon kuvia. Selli oli suunnilleen kaksi metriä kertaa kolme metriä. Hän tähtäsi kännykällä selfien, mutta tuloksena oli aavemainen omakuva salamalla.

Miltä tuntui istua täällä päivästä toiseen, yötä ja päivää erottamatta? Ainoa pilkahdus ulkomaailmasta sumuinen, pieni ikkuna katonrajassa, rautaverkon takana. Paksut seinät, jotka peittivät äänet. Sellissä ei ollut värejä, kuin olisi astunut harmaaseen, huonosti kehitettyyn mustavalkokuvaan. Vankien raapimat ja töhrimät seinät ja lattiaan polkema ura ahdistivat.

Isoisä oli ollut täällä, tässä vankilassa, kenties eristyksessäkin. Ehkä hän istui tällä samalla laverilla, kat-

seli kun ikkunan pieni läikkä tummeni yöksi ja vaaleni aamun tullen. Kuunteli omaa hengitystään, sydämenlyöntejään. Laski päiviä, tunteja. Käveli edestakaisin kuin häkkieläin, nuori mies. Maria nousi ja mittasi askeleet, neljä askelta kumpaankin suuntaan. Sitten hän kiersi sormensa ovea ympäröivään verkkoseinään. Sormet mahtuivat juuri verkon silmiin.

Opas oli kertonut, että tärkeä osa eristysrangaistusta oli minimoida ihmiskontaktit. Ruoka tuotiin välikköön, joka oli suljettuna, kunnes luukku avattiin vangin puolelta. Vartija saattoi tarkastella vankia, mutta vanki ei nähnyt ainuttakaan ihmistä. Hiljaisuudessa avainnippun kilinä ja paksun, rautaisen avaimen kiertyminen lukossa varmaan räjäytti tärykalvot.

Miten suuri valta ihmisellä voi olla toiseen! Sulkea toinen eristykseen kaikesta ja kaikista. Miten ihmisäivot enää toimivat sellaisen jälkeen, että aistit, kun on kuunnellut hiljaisuutta ja silmät ovat tottuneet vain keinovaloon? Miten jalat oppivat taas kävelemään? Osaako enää itse avata ovea, kun on joutunut odottamaan, että sen avaa aina joku toinen?

Maria asettui makuulle kovalle laverille ja katse kulkeutui katossa olevaan lamppuun. Miksi ihminen aina katsoo kattolamppua sängystä, vaikka sen valo koskee silmiin?

Talo on vanha ja punaisista tiilistä rakennettu. Sitä ympäröivät muurit. Sisällä käytävät ovat pitkiä. Jos sulkee silmänsä, voi ehkä yhä erottaa vartijoiden askelten vaimean kaiun. Aikoinaan noin 40 % kaikista Suomen vankiloihin päätyvistä vangeista kulki Katajanokan vankilan kautta. Nykyään rakennuksessa on 106 ilmastoitua hotellihuonetta, ravintola, viisi kokoustilaa ja vankilakappeli.

Rikoksia, rangaistuksia ja bebe-leivoksia on kuuden kirjoittajan novellikokoelma, jonka tarinat kietoutuvat Nokan vankilan eli nykyisen Hotel Katajanokan rakennuksen ympärille. Teksteissä kohdataan sellien ja hotellihuoneiden asukkaita sekä niitä, jotka katsovat rakennusta ulkoa, kerrostalojen ikkunoista ja kadulta.

Millainen on eristysselli-selfie? Miksi karaoke on tärkeää? Mihin katosi ministeri Asinen? Kiusaako Tossavainen tahallaan, ja miten hänen oikein käy? Ja ennen kaikkea: millä eri tavoilla voi vaalean-punaisesta bebe-leivoksesta nauttia?

SANNA HIRVONEN, TUITU MIKKONEN
LEENA PARTANEN, EMMA PUIKKONEN
KIRSI RAJAPURO, ALPO TIILIKKA

9 789528 044185

ISBN:
978-952-80-4418-5
KANSI:
MIRKKA HIETANEN